

Energeetika- ja keskkonnaministri määruse „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel“ eelnõu

seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1 Sisukokkuvõte

Eelnõu on koostatud 1. oktoobril 2026 jõustuva kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse (edaspidi KORKS) rakendamiseks.

Eelnõu sisu kattub hädaolukorra seaduse (edaspidi HOS) alusel antud majandus- ja taristuministri määrusega „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel¹“. Võrreldes kehtiva määrusega tehakse eelnõus üksnes piiratud ulatuses täpsustusi ja ajakohastamisi, mis ei muuda määruse regulatsiooni põhisisu ega eesmärki. Määruse tekstis asendatakse viited HOSi sätetele viidetega KORKSi vastavatele sätetele.

Määrus sätestab elektriga varustamise kui elutähtsa teenuse kirjelduse ning teenuse toimepidevuse nõuded. Eelnõu eesmärk on viia regulatsioon kooskõlla kehtiva õigusraamistikuga ning täpsustada üksikuid toimepidevuse tagamisega seotud nõudeid, säilitades seejuures seni kehtinud regulatsiooni põhieesmärgi ja ülesehituse.

Tegemist on antud eelnõu puhul energeetika- ja keskkonnaministri määruse „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel“ koostamise I etapiga. Võrreldes kehtiva määrusega tehakse eelnõus üksnes piiratud ulatuses täpsustusi ja ajakohastamisi, mis ei muuda määruse regulatsiooni põhisisu ega eesmärki. Määruse tekstis asendatakse viited HOSi sätetele viidetega KORKSi vastavatele sätetele.

Teise etapina lisatakse määrusesse KORKS'ist tulenevad nõuded riigikaitse olukordadeks. Teise etapi ettevalmistavad tegevused on töös ja eesmärk on määruse muudatused kehtestada 2027. aasta esimeses pooles.

Määruse eelnõu ei too kaasa halduskoormuse suurenemist, sest tegemist on kehtiva määruse regulatsiooni ületoomisega uude määrusesse.

1.2 Eelnõu ettevalmistajad

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi energeetikaosakonna energiaturgude valdkonnajuht Karin Maria Lehtmets (karin.lehtmets@kliimaministeerium.ee), varustuskindluse nõunik Kristjan Kaldmaa (kristjan.kaldmaa@kliimaministeerium.ee) ja nõunik Regina Hermandi (regina.hermandi@kliimaministeerium.ee).

¹ [Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel-Riigi Teataja](#)

Eelnõu ja seletuskirja õigusliku analüüsi teostas Kliimaministeeriumi õigussakonna nõunik Marko Lelov (marko.lelov@kliimaministeerium.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu on koostatud 1. oktoobril 2026 jõustuva KORKSi § 82 lõike 6 alusel.

Seni kehtivas õiguses reguleerib sama valdkonda hädaolukorra seaduse § 37 lõike 2 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri 28. juuni 2018. a määrus nr 37 „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded elektriga varustamisel“. Antud määrus muutub 1. oktoobril 2026 kehtetuks seoses sellega, et KORKSi jõustumisega tunnistatakse HOS kehtetuks.

Eelnõu ei ole seotud Euroopa Liidu õiguse ülevõtmise ega vahetu rakendamisega. Eelnõu ei ole seotud Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Võrreldes kehtiva määrusega tehakse eelnõus üksnes piiratud ulatuses täpsustusi ja ajakohastamisi, mis ei muuda määruse regulatsiooni põhisisu ega eesmärki. Määruse tekstis asendatakse viited HOSi sätetele viidetega KORKSi vastavatele sätetele. Eelnõu koosneb kümnest paragrahvist.

Määrus kehtestatakse kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 82 lõike 6 alusel.

Eelnõu § 1 sätestab määruse reguleerimisala

Lõikega 1 sätestatakse määrusega reguleeritav valdkond. Määruses kehtestatakse teenuse kirjeldus ja nõuded kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 81 lõike 3 punktis 7 sätestatud elutähtsale teenusele, milleks on elektriga varustamine. Seni kehtinud hädaolukorra seadusest tulenev volitusnorm, mis viitab HOS § 36 lõike 1¹ punktile 1 muutub kehtetuks. Sellest tulenevalt asendatakse määruse eelnõus viide KORKSis sätestatule. Sisulisi muudatusi võrreldes eelnõu koostamise ajal kehtiva määruse, mis on välja antud HOSi alusel, määruse eelnõu § 1 lõikes 1 ei esine.

Lõikega 2 on määruse eelnõus sätestatud elutähtsa teenuse taseme, valmisoleku ja teenuse katkestuse ennetamise nõuded. Samuti sätestatakse tingimused, mille puhul on tegemist elutähtsa teenuse ulatuslikust või raskete tagajärgedega katkestusest põhjustatud korraga, teenuse piiramine enne ja eri kriisiolukorras ning nõuded elutähtsa teenuse põhitegevust toetavate teenuste sisseostmiseks teiselt ettevõttelt ja elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorrast või selle ohust teavitamise korraldus. Määrusega sätestatakse ulatuslikust elutähtsa teenuse katkestusest teavitamise kord ning nende sündmuste kohta üksikasjaliku aruande esitamise tingimused ja kord.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse elektriga varustamise kirjeldus

Lõige 1 sätestab elektriga varustamise kui elutähtsa teenuse kirjelduse ja elutähtsa teenuse osutaja elektrituruseaduse mõistes.

Lõige 2 sätestab elutähtsa teenuse toimimiseks vajalikud nõuded, milleks on elutähtsa teenuse osutaja poolt elektrienergia tootmine, põhivõrgu ja jaotusvõrgu toimimine ning ühenduste toimimine teiste riikide elektrivõrkudega.

Elektrituruseadus (edaspidi ELTS) sätestab elektriettevõtja mõiste, milleks on ELTS § 6 järgi, et elektriettevõtjad on tootja, võrguettevõtja, liinivaldaja ja müüja. ELTS § 7 sätestab omakorda „tootja“ mõiste, milleks on lõikes 1 märgitud, et tootja on elektriettevõtja, kes toodab elektrienergiat ühe või mitme tootmisseadme abil ja lõikes 2 tuuakse välja, et väiketootja on tootja, kelle Eestis asuvate tootmisseadmete netovõimsus koos temaga ühte kontserni kuuluvate teiste tootjate Eestis asuvate tootmisseadmete netovõimsusega kokku ei ületa 10 MW. Elutähtsate teenuste kirjelduse ja toimepidevuse nõuete elektriga varustamisel määruse eelnõus on mõiste „elektriettevõtja“ puhul lähtutud ELTS §-st 21¹.

Eelnõu § 3 kirjeldab nõuded elektriga varustamise kui elutähtsa teenuse tasemele ja valmisolekule osutada teenust teiste elutähtsate teenuste katkestuse korral.

Lõike 1 kohaselt peab põhivõrguettevõtja osutama teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, muu elutähtsa teenuse pikaajalise, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga olukorra ajal elutähtsat teenust tasemel, mis kindlustab Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise, et igal ajahetkel oleks tarbijatele tagatud elektrituruseaduse § 65 lõike 5 alusel kehtestatud määruse (edaspidi *võrguteenuste kvaliteedinõuete määrus*) nõuetele vastava kvaliteediga elektrivarustus.

Teise elutähtsa teenuse katkestuse korral osutab ainult põhivõrguettevõtja elutähtsat teenust tasemel, mis kindlustab kogu Eesti elektrisüsteemi tervikliku toimimise. 2018. aastal kehtestatud määruse kohaselt pidi sama teenust tagama ka liinivaldaja. 2023. aasta määruse muudatusega eemaldati lõikest liinivaldaja mainimine. Liinivaldaja elektrituruseaduse §9 tähenduses on elektriettevõtja, kes kasutab elektrienergia edastamiseks otseliini või riigipiiri ületavat alalisvooluliini. Eestis sellises tähenduses liinivaldajat käesoleva seletuskirja koostamise hetkel ei ole ning piiriüleste ühenduste eest vastutab põhivõrguettevõtja. Põhivõrguettevõtja, kelleks Eestis on Elering AS, koordineerib elektrisüsteemi toimimist ning tagab varustuskindlust. Elering AS omab elektrisüsteemist reaalajas ülevaadet. Juhul, kui süsteemi terviklik toimimine on ohus seoses elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega katkestusest põhjustatud olukorraga, siis lahendatakse ja koordineeritakse probleemi läbi põhivõrguettevõtte. Põhivõrguettevõtte võtab vajadusel ühendust liinivaldajatega ja teiste osapooltega (nt elektritootjad), kellega koostöös lahendatakse katkestus või võimalik oht. Põhivõrguettevõtja lähtub võrguteenuste kvaliteedinõuete määrusest, et tagada nõuetele vastava kvaliteediga elektrivarustus. Eelnevalt mainitud määrus sätestab elektrivarustuse kindluse tagamisega seonduvad kvaliteedinõuded.

Lõige 2 sätestab nõuded võrguettevõtja elutähtsa teenuse tasemele, mis peab vastama nõuetele vastava pingekvaliteediga elektri edastamisele ja elektri tarbimiskohta kohale toomisele läbi töökindla ehk võimalikult väheste katkestustega elektrivõrgu võrguteenuse piirkonnas.

Määruse eelnõuga seatakse paika tase, mis kohustab võrguettevõtjat tagama elektriga varustamise teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, muu elutähtsa teenuse pikaajalise, raskete tagajärgedega olukorras või muus sarnases olukorras. Kohustus langeb üksnes võrguettevõtjale, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 5000 tarbija. Antud piir tuleneb elektrituruseaduse paragrahv 21¹ punktist 4, mis sätestab, et elutähtsa teenuse osutaja on võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 5000 tarbija.

Lõike 3 kohaselt peab tootja, kelle elektrijaama netovõimsus on suurem kui 200 MW ning liinivaldaja, kelle riigipiiri ületava elektriliini ülekandevõimsus on suurem kui 100 MW, tagama teise elutähtsa teenuse katkestuse korral, muu elutähtsa teenuse pikaajalise, raskete tagajärgedega olukorras või muus sarnases olukorras oma teenuse osutamise vastavalt elektrituruseaduses sätestatule.

Eelnõu § 4 sätestab nõuded elektriga varustamise teenuse katkestuse ennetuseks.

Lõige 1 sätestab, et elektriettevõtja peab elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamiseks ja katkestuste ennetamiseks KORKS § 83 lg 4 punkt 1 alusel koostatud toimepidevuse riskianalüüsi ja kriisiplaani koostamisel arvestama selliste ohtudega nagu telefoni-, mobiiltelefoni- ja andmesideteenuse katkestus, küberrünnak infosüsteemide vastu, töötajate haigestumine, rasked ilmastikutingimused jne. Pärast riskianalüüsi tegemist koostatakse kriisiplaan, milles kavandatakse tegevus juhuks, kui teenuse osutamisel tekib tõrge või teenus katkeb täielikult. Iga ohu korral peab elutähtsa teenuse osutaja tuvastama riskianalüüsis tegevuste kriitilisuse, mis tähendab, et hinnatakse kriitiline tegevus, millest elutähtis teenus sõltub, selgitatakse välja ressursid ja tuvastatakse kriitilisi tegevusi mõjutavad ohud. Peale seda koostatakse stsenaarium, milles kavandatakse ennetavad tegevused, kirjeldatakse plaani kasutuselevõtmise tingimused ja koostatakse taastekavad.

Lõige 2 sätestab, et elektriettevõtja, kes on elutähtsa teenuse osutaja, peab elutähtsa teenuse tagamiseks omama dubleeritud lepinguid sideoperaatoritega telefoni- ja mobiiltelefoniteenusele ning telefoni- ja mobiiltelefoniteenuste katkestuste korraks alternatiivseid sidepidamise lahendusi nagu satelliittelefone ning vajadusel muid sidepidamisvahendeid. Elutähtsa teenuse osutajal on kohustus korraldada ööpäev ringi elutähtsa teenuse toimimiseks vajaliku personali ja alltöövõtjate olemasolu ning nende kättesaadavus elutähtsa teenuse tagamisega seotud ülesannete täitmiseks. Elutähtsa teenuse osutamiseks korraldab teenuse osutaja töötajate ettevalmistuse kriitilises olukorras tegutsemiseks, töötajate tegevuskava koostamine, kättesaadavus kas siis sidevahendite või siis reageerimisoskust teatud olukorras. Määratakse kriitilise tegevuse ressursid ja tegutsemiskava. Vajalik on kaitsta süsteeme ja andmeid küberohtude eest. Küberrünnakust tulenevate ohtude hindamine, tegevuskava koostamine ohu korral või ohu ennetamiseks. Lisaks peab elutähtsa teenuse osutaja tagama telefoniside toimimise kasutades tavatelefone, mobiiltelefone ja satelliittelefone.

Määruse eelnõus ei ole seoses HOSi alusel kehtiva määrusega kohustusi laiendatud ja antud säte on üle võetud muutmata kujul.

Lõige 3 kohaselt peab põhivõrguettevõtja tagama lisaks lõigetes 1 ja 2 kehtestatud nõuetele elektrenergia reservvõimsuse kasutuselevõtmise ulatuses, mis tagab Eesti elektrisüsteemi võimsusbilansi tasakaalu ja Eesti elektrisüsteemi kui terviku toimimise elektri- ja sidekatkestuse olukorras. Põhivõrguettevõtja on kohustatud rakendama tehnoloogilisi lahendusi, mis võimaldaks tagada kriitilise andmeside ja side enda hallatavate objektide vahel. Näiteks kui tegemist on ulatusliku ja pikaajalise elektrikatkestusega suuremas piirkonnas ning mõjutatud võivad olla ka andmeside- ja sideteenuse pakkuja teenused, siis peab põhivõrguettevõtja olema jätkuvalt võimeline saama reaalselt andmeid enda kriitilistelt objektidelt, mis on vajalikud, et suuta tagada Eesti elektrisüsteemi jätkuv toimimine, ja olema võimeline suhtlema sealse personaliga.

Antud kohustused on sätestatud HOSi alusel kehtivas määruses ja KORKSi alusel koostatud määruse eelnõus uusi kohustusi lisatud ei ole.

Eelnõu § 5 sätestab elutähtsa teenuse katkestuse lubatud aja elektriga varustamise tagamisel ja see põhineb elektrituruseaduse § 65 lõike 5 alusel kehtestatud võrguteenuse kvaliteedinõuete määrusest, kus kõige enam tähelepanu pälvib § 4 lõikes 3 välja toodud tingimus, mis ütleb, et kui teenuse katkestuse on põhjustanud sündmus, mida võrguettevõtja objektiivselt ei suuda ära hoida ega takistada (näiteks loodusõnnetus, liinide projekteerimismääruste ületav tuul või jääde, sõjategevus), tuleb katkestus kõrvaldada 3 päeva jooksul alates selle sündmuse lõppemisest. Ka

teised elutähtsa teenuse osutajad, kelle teenuse tagamiseks on vajalik elektri olemasolu, peavad antud tingimused arvesse võtma.

Eelnõu § 6 sätestab elutähtsa teenuse taastamise ja piiramise korralduse.

Lõige 1 sätestab, et elektriettevõtja kirjeldab toimepidevuse plaanis teenuse taastamise prioriteete võimaluse korral võttes aluseks järgmise järjekorra:

Punkt 1) objektid, kus on otsene oht inimestele. Nendeks võivad olla haiglad, hoolekandeesutused vms. Kui elutähtsa teenuse taastamisel on teenuse osutajal võimalus ja vajadus otsustada, mis piirkonnad on taastamise eelisjärjekorras, siis tuleb arvestada eelpool väljatoodud olulisuse astmega.

Punkt 2) objektid elutähtsate teenuste ja riiklikult oluliste objektide toimepidevuse tagamiseks. Elutähtsa teenuse taastamise korraldamisel tuleb silmas pidada, et eelisjärjekorras taastatakse elektriettevõtja poolt teenus selles piirkonnas, mis aitab kaasa teiste elutähtsate teenuste taastamisele (eelkõige side, vedelkütusega varustamise tagamine, kiirabiteenus jne) ja kus on riigikaitse objektid nagu valitsushoone, Riigikogu hoone jne.

Lõige 2 sätestab, et elektriettevõtja piirab vajaduse tekkimisel elutähtsat teenust kõige viimasena nendel objektidel, kus teenuse katkestusega kaasneb vahetu oht inimestele ning jätab võimalusel piiramata teenust objektidel, mis tagavad elutähtsa teenuse või riigikaitse tagamisega seotud objektide toimepidevuse.

Eelnõu § 7 sätestab nõuded elutähtsa teenuse osutamist toetavate teenuste sisseostmise korral.

Lõige 1 sätestab, et elutähtsa teenuse osutaja kohustus on toetavate teenuste sisseostmisel lähtuda lepingupartneri võimest osutada teenust ka elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorras, sealhulgas teiste elutähtsate teenuste katkestuse korral. Võrreldes eelnõu koostamise ajal kehtiva HOSi alusel antud määruse ja KORKSi alusel koostatud määruse eelnõuga on täiendavalt sisse toodud mõiste „elutähtsa teenuse ulatuslik katkestus“.

Lõige 2 sätestab, et elutähtsat teenust osutav elektriettevõtja tagab, et lepingupartner rakendab küberturvalisuse seaduse § 7 lõike 5 alusel kehtestatud infosüsteemide ja nendega seotud infovarade turvameetmeid, mis kehtestatakse Vabariigi Valitsuse määrusega.

Lõige 3 kohaselt peab võrguettevõtjal, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 10 000 tarbija, peab olema endal juhtimiskeskus. Enda juhtimiskeskuse omamine aitab võrguettevõtjal toimepidevust suurendada, kuna siis ei sõltuta juhtimiskeskuse teenust pakkuvast ettevõttest.

Eelnõu § 8 sätestab tingimused, mille puhul on tegemist elutähtsa teenuse pikaajalise, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestusest põhjustatud olukorraga, mille lahendamist korraldab elutähtsa teenuse toimepidevust korraldav asutus.

Lõige 1 sätestab, et elutähtsa teenuse pikaajaline, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestus, mille lahendamist korraldatakse Kliimaministeeriumi kriisiolukorra ja riigikaitse seaduse § 20 lõikes 1 nimetatud kriisiplaani alusel, on juhtum kui tootja, kelle elektripaigaldis on suurem kui 200 MW (nõue tuleneb elektrituruseadusest), ei suuda tagada tootmist ja selle mõjul toimub elektrisüsteemi töövõime ja ühtsuse ulatuslik häiring.

Lõige 2 sätestab, et elutähtsa teenuse pikaajaline, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestus, mille lahendamist korraldatakse Kliimaministeeriumi kriisiolukorra ja riigikaitse

seaduse § 20 lõikes 1 nimetatud kriisiplaani alusel, on juhtum, kui põhivõrguettevõtja elektrivõrgus leiab aset järgnev olukord:

- 1) elektrita on vähemalt 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 12 tunniks;
- 2) elektrita on kuni 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 24 tunniks;
- 3) elektrita on vähemalt 10 000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 2 tunniks;
- 4) süsteemi toimimisele eksisteerib reaalne oht või aset leiavad laiaulatuslikud rikked, mille täpsemad tehnilised kriteeriumid on käsitletud käesoleva määruse lisa 1².

Määrusega sätestatakse kriitilised piirid ja ajamääratlused põhivõrguettevõtjale elektrivõrgu toitekatkestuse olukordade määramiseks.

Punktidega 1-3 määratletakse elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorra ajalised ja arvulised parameetrid.

Antud kolme punkti puhul, kui elektriga varustatus ületab mainitud ajalisi ja arvulisi piire, on tegemist raskemate katkestustega, mis võivad kaasa tuua elanikkonnale tõsisemaid tagajärgi. Näiteks talveperioodil ja suure külmaga võivad pikemad katkestused kaasa tuua ohu inimestele.

Neljas punkt määratleb elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorrana olukorda, kus häiringu tulemusel on süsteemiautomaatika välja lülitanud vähemalt 10% Eesti tarbimisvõimsusest ning 30 minuti jooksul pole tagasilülitamist toimunud. Määruse lisa 1 sisaldab tundliku infot, on AK märkega ja ei ole tavalugejale kättesaadav.

Lõige 3 kohaselt on elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorraga tegemist ka juhul kui võrguettevõtja, kelle jaotusvõrguga on ühendatud üle 5000 tarbija, elektrivõrgus on elektrita vähemalt 5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 24 tunniks või elektrita vähemalt 1000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 72 tunniks.

Antud lõikega seatakse arvuline piir võrguettevõtjatele, mille tulemusel kuulutatakse välja elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukord. Muudatus kehtib võrguettevõtjatele, kelle jaotusvõrguga on ühendatud rohkem kui 5000 tarbijat. Elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorraga on tegemist järgnevatel juhtudel:

- a) elektrita >5000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 24 tunniks;
- b) elektrita >1000 lõpptarbija tarbimiskohta rohkem kui 72 tunniks.

Mõlemal juhul on tegemist elutähtsa teenuse ulatusliku katkestusega. Võrguteenuste kvaliteedinõuete määrus kohustab jaotusvõrgus riket kõrvaldama 12 tunni jooksul ajavahemikus 1. aprillist kuni 30. septembrini ja 16 tunni jooksul ajavahemikus 1. oktoobrist kuni 31. märtsini. Samuti võib juhtuda, et rikke kõrvaldamisele kulub lubatust rohkem aega, näiteks tormi tõttu ei pääse rikete kõrvaldamise brigaadid piisavalt kiiresti rikkeallikateni. Vaatamata sellele, siis tänasel hetkel puudub senini regulatsioon võrguettevõtjatele, mis sätestab arvuliselt ära selle, kuna on tegemist elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorraga. Muudatuse tulemusel on tegemist elutähtsa teenuse ulatusliku või raskete tagajärgedega olukorraga kui elektrita on rohkem kui 5000 lõpptarbija tarbimiskohta kauem kui ööpäev ja 1000 tarbijakohta kauem kui kolm ööpäeva. Võttes aluseks 2021. aasta rahvaloenduse, kus leibkonna keskmine suurus oli ca 2,35 inimest ja korrutades selle mõjutatud tarbimiskohtadega, siis mõjutatud inimesi oleks oletuslikult 5000 tarbimiskoha kohta ca 11750 inimest ja 1000 tarbimiskoha kohta 2350.

² Määruse lisa 1 on AK dokument. Saadetakse kooskõlastusele eraldi kirjaga, et tagada dokumendi asutusesisesel kasutamisel nõue vastavalt KORKS § 130 lg 1 p-le 3.

Eelnõu § 9 sätestab elutähtsa teenuse pikaajalisest, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestusest või selle ohust teavitamise korraldamise.

Lõike 1 kohaselt teavitab elutähtsa teenuse osutaja elutähtsa teenuse pikaajalisest, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestusest või selle ohust viivitamata Kliimaministeeriumit kriisiplaanis kokkulepitud telefonil ja e-posti teel spoc@kliimaministeerium.ee.

Lõikes 2 on sätestatud, missugust teavet peab elutähtsa teenuse osutaja Kliimaministeeriumile edasi andma. Antud nimekiri ei ole lõplik ja kui elutähtsa teenuse osutaja leiab, et lisaks määrusega sätestatule, tuleb veel täiendavat teavet edastada, siis see edastatakse. Määrusega sätestatakse teave, mis igal juhul tuleb edastada.

Lõike 3 kohaselt teavitab Kliimaministeerium viivitamatult avalikkust elutähtsa teenuse pikaajalisest, raskete tagajärgedega või muu suure mõjuga katkestusest või selle ohust meediakanalite kaudu vastavalt energeetika- ja keskkonnaministri käskkirjaga välja antud kriisikommunikatsiooni plaanile.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2022/2557, mis käsitleb elutähtsa teenuse osutajate toimepidevust ning millega tunnistati kehtetuks nõukogu direktiiv 2008/114/EÜ. Direktiivi eesmärk on suurendada elutähtsate teenuste osutajate toimepidevust ja tagada elutähtsate teenuste järjepidev osutamine kriiside korral. Direktiivi ülevõtmiseks vajalikud muudatused hädaolukorra seaduses jõustusid 18. oktoobril 2024. Alates 1. oktoobrist 2026 reguleerib vastavat valdkonda kriisiolukorra ja riigikaitse seadus (KORKS), kuhu direktiivi ülevõtmiseks kehtestatud regulatsioon on üle võetud sisuliste muudatusteta.

4. Määruse mõjud

Määruse jõustumisega ei kaasne täiendavaid mõjusid elutähtsa teenuse osutajale ega elektritarbijatele.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne täiendavaid kulusid ega tulusid, sest eelnõus ei ole täiendavaid kohustusi võrreldes eelnõu koostööstamise ajal HOSi alusel kehtestatud määrusega.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras. Määruse rakendamiseks ei ole vaja ette näha üleminekuaega, sest määrusega ei kehtestata uusi nõudeid elutähtsa teenuse osutajale.

7. Eelnõu koostööstamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse koostööstamiseks Riigikantseleile ja Kaitseministeeriumile.